

SOLÓRZANO TELECHEA, Jesús Á.; HAEMERS, Jelle; CZAJA, Roman (eds.) *Exclusión y disciplina social en la ciudad medieval europea*. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos, 2018. Ciencias históricas, 39. 386 pàgs. [17 x 24].

La trobada anual d'especialistes medievals que es celebra a la localitat de Nàjera i que al 2017 va arribar a la seva XIV edició sota el títol de "La exclusión y la disciplina social en la ciudad medieval europea", ha tingut la seva plasmació material amb la present monografia que recull les diferents aportacions presentades i debatudes al voltant d'una temàtica que s'ha consolidat a l'hora d'estudiar les ciutats medievals, com són els diferents criteris d'accés als recursos i de gaudiment d'oportunitats materials i socials, en funció de l'adscripció a un grup o de la classificació personal que es faci des d'instàncies formals o informals.

La combinació de la història cultural amb la història social ha suposat ampliar el focus d'estudi a noves pràctiques i dinàmiques socials, fet que permet posar de manifest les relacions, tant d'inclusió com d'exclusió, dels individus en relació a les seves comunitats. Els treballs recopilats s'organitzen en dos grans apartats, un primer dedicat a les formes i els mitjans d'exclusió social, i un segon àmbit focalitzat en la dissidència i els mecanismes per disciplinar els diferents col·lectius socials. D'aquesta forma podem entendre com els discursos i les pràctiques d'exclusió i inclusió formaven part dels mecanismes de govern i control de les ciutats, augmentant el poder de les elits urbanes gràcies a l'acció repressiva i de càstig, sota el pretext del manteniment d'una societat "ordenada". Entre els mecanismes per disciplinar la societat despunta el recurs de l'exclusió, amb la separació dels afectats dels seus àmbits de socialització per excel·lència (família, amistats, feina...), la prohibició de participar a les institucions pròpies de la vida pública (govern urbà, gremis...) i l'expulsió de la pròpia ciutat amb l'exili, sense oblidar altres pràctiques relacionades com la confiscació de béns i la humiliació pública. Entre els afectats trobem tots aquells situats al marge dels valors i les normes establertes des de les institucions urbanes, com poden ser dissidents polítics i estrangers, heretges i minories religioses, pobres i malats, dones i homosexuals.

IHE
(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

El encuentro anual de especialistas medievales que se celebra en la localidad de Nájera y que en 2017 llegó a su XIV edición bajo el título de “La exclusión y la disciplina social en la ciudad medieval europea”, ha tenido su plasmación material con la presente monografía que recoge las diferentes aportaciones presentadas y debatidas alrededor de una temática que se ha consolidado a la hora de estudiar las ciudades medievales, como son los diferentes criterios de acceso a los recursos y de disfrute de oportunidades materiales y sociales, en función de la adscripción a un grupo o de la clasificación personal que se haga desde instancias formales o informales.

La combinación de la historia cultural con la historia social ha supuesto ampliar el foco de estudio a nuevas prácticas y dinámicas sociales, hecho que permite poner de manifiesto las relaciones, tanto de inclusión como de exclusión, de los individuos en relación a sus comunidades. Los trabajos recopilados se organizan en dos grandes apartados, un primero dedicado a las formas y medios de exclusión social, y un segundo ámbito focalizado en la disidencia y los mecanismos para disciplinar a los diferentes colectivos sociales. De esta forma podemos entender como los discursos y las prácticas de exclusión e inclusión formaban parte de los mecanismos de gobierno y control de las ciudades, aumentando el poder de las élites urbanas gracias a la acción represiva y de castigo, bajo el pretexto del mantenimiento de una sociedad “ordenada”. Entre los mecanismos para disciplinar la sociedad destaca el recurso de la exclusión, con la separación de los afectados de sus ámbitos de socialización por excelencia (familia, amistades, trabajo...), la prohibición de participar en las instituciones propias de la vida pública (gobierno urbano, gremios...) y la expulsión de la propia ciudad con el exilio, sin olvidar otras prácticas relacionadas como son la confiscación de bienes y la humillación pública. Entre los afectados encontramos todos aquellos situados al margen de los valores y las normas establecidas desde las instituciones urbanas, como pueden ser disidentes políticos y extranjeros, herejes y minorías religiosas, pobres y enfermos, mujeres y homosexuales.

IHE
(Secretaría de la Revista)